

A X-a Conferință Națională multidisciplinară - cu participare internațională,
"Profesorul Dorin PAVEL - fondatorul hidroenergeticii românești",
SEBEȘ, 2010

INGINERIE ȘI ARHITECTURĂ ÎN PROIECTUL GRĂDINA LAUREAȚILOR PREMIILOR NOBEL

Attila NAGY

ENGINEERING AND ARCHITECTURE IN NOBEL - PRIZE WINNERS GARDEN PROJECT

According to the main idea of the project, the world famous personalities will be represented by different species of evergreen pine-trees starting with the year of 1901.

The ultimate plan of the garden was inspired by the theory of radiation-fields developed by van Allen. The basic idea of this theory generates around the "sunspots", which create the magnetosphere and plasmosphere.

This idea, including the Earth itself, is the perfect symbol of the universal spirituality of the Nobel-Prize. The concept of preserving this spirituality can perfectly be transformed in reality through the 135 taxons¹, divided according to the different prize-categories.

Next to each pine-tree symbolizing the Nobel Prize, will be placed information-panels, offering the most important information about the Prize Winners in different languages.

Cuvinte cheie: inginerie, estetică, Premiul Nobel, arhitectură, pod

---

¹ **TAXÓN** s. m. unitate, categorie sistematică în clasificarea regnului vegetal și animal, cuprinzând populații cu aceeași origine. (< fr. *taxon*). Taxon este un cuvânt specific în dendrologie, înseamnă spre exemplu, „un arbore (din familia) rășinoaselor”. Adică, nu se spune „un brad”, ci se spune „un taxon”, care poate să fie din specia: picea abies, picea pungens, abies alba, abies concolor, pseudotsuga etc.

1. Introducere

Inginerie și artă - dincolo de calculele sofisticate, planurile detaliate și profilele secționate, rezultatul final al oricărei activități ingineresti devine un produs artistic dacă este îmbrăcat într-o formă potrivită și cu o viziune specifică de arhitect. În contextul epocii moderne, astăzi construcțiile sunt rezultatul unor echipe complexe de proiectare din care fac parte atât ingineri constructori, cât și ingineri instalatori sau specialiști în amenajări exterioare, ingineri topografi, cât și arhitecți. Cunoștințele acestora se îngemănează, iar produsul gândirii lor nu este altceva decât o construcție ajunsă la nivel artistic [2].

2. Despre Alfred Nobel și Premiul Nobel

Primele premii Nobel au fost acordate la 10 decembrie 1901, după moartea autorului lor. Ele constau din: o medalie, o diplomă și o sumă de bani, care la început a fost în valoare de 40.000 dolari SUA, iar apoi a crescut la 1.000.000 dolari SUA. Din 1901, Premiile Nobel au fost decernate aproape neîntrerupt pentru descoperiri și realizări în domeniul științei, literaturii și păcii, pentru minți îndrăznețe. A fost dorința savantului, inventatorului și industriașului Alfred Nobel (1833 - 1896) de a împărți enorma sa avere între oameni care aduc servicii umanității. Cu un an înainte de moartea sa, inventatorul dinamitei a stipulat în testamentul său ca circa 31,5 milioane de coroane suedeze din averea sa (162 milioane, astăzi) să fie repartizate astfel: "O parte autorului descoperirii sau invenției celei mai importante în domeniul fizicii; una celui care face o descoperire sau semnează un progres remarcabil în chimie; una celui care face descoperirea cea mai importantă în domeniul fiziologiei sau medicinei; una celui care a produs în domeniul literar cea mai remarcabilă operă cu tendință idealistă; și una celui care a făcut cele mai multe lucruri pentru promovarea fraternității între oameni, abolirea sau reducerea armatelor permanente, dar și pentru fondarea sau promovarea unor congrese ale păcii" [4].

Membrii familiei sale s-au opus și au atacat testamentul, până când s-a găsit o cale legală pentru împlinirea ultimei dorințe ale lui Alfred Nobel: înființarea unei fundații, ce îi poartă numele și are ca rol administrarea veniturilor averii sale. Cât despre atribuirea premiilor propriu-zise, organismele stipulate în testament au fost de acord să se implice, chiar dacă industriașul nu i-a consultat niciodată cu privire la intențiile sale. Cu ocazia a trei secole de la propria înființare, Banca Centrală a Suediei Riksbank a instituit un premiu pentru științe economice, punând la dispoziția Fundației Nobel o sumă anuală

echivalentă cu cea a celorlalte premii. În zilele noastre, un premiu Nobel valorează 10 milioane de coroane suedeze (1,08 milioane dolari), care se împart între laureați, dacă aceștia sunt mai mulți [5].

An de an, laureații premiilor pentru chimie, fizică, medicină și fiziologie, economie, literatură și pace sunt aleși de aceleași organisme: Academia Regală de Știință din Suedia (pentru Fizică, Chimie, Economie), Institutul Carolina din Stockholm (pentru Medicină), Academia Suedeză (pentru Literatură) și, de asemenea, un Comitet alcătuit din cinci persoane anume alese din Parlamentul Norvegiei (pentru Pace). Primele premii Nobel au fost acordate la 10 decembrie 1901.

3. O inițiativă personală: Grădina Laureaiilor Premiului Nobel

Deși am început munca mea de cercetare în anul 2005, am reușit să termin proiectul și să confecționez macheta în anul 2008.

Acest proiect ne vorbește despre nu mai puțin de 786 de laureați ai Premiului Nobel de faimă internațională, care vor fi reprezentați prin diferite tipuri de rășinoase. După succesele obținute pe plan intern și internațional cu cele două proiecte originale (confecționate mai devreme tot de mine), am realizat acest nou proiect bazat tot pe particularitățile comunicării vizuale, deoarece astăzi, comunicarea vizuală prin imagini, informația vizuală are o largă influență și utilitate în diverse domenii [4].

Arta imaginii a fost pretextul și în acest proiect orientat către vizualizare, bazat pe exprimarea aspectelor concrete și cele ascunse ale organizării, suprafeței spațiilor și dimensiunilor, a culorilor, umbrelor, toate într-un ansamblu specific echilibrat [4].

După ce am lansat proiectul **Grădina Laureaiilor Premiului Nobel** (încă în anul 2005), am fost invitat de mai multe universități din țară și din străinătate să fac cercetări științifice referitoare la acest proiect de anvergură. În perioada 2005-2008 am reușit să mă documentez în ceea ce privește categoriile în care se acordă Premiile Nobel, datele necesare despre toți laureați de la primul an (1901) până în anul 2008.

4. Părțile componente ale proiectului Nagy Nobel Garden

Între timp s-a cristalizat și concepția în ceea ce privește configurația grădinii tematice (la care am folosit ca bază de plecare

modelul lui Van Allen, model cunoscut în domeniul fizicii – după care eu personal, am confecționat macheta - vezi figurile 1, 2 și 3).

Scopul mesajului vizual, din punct de vedere al codificării, este acela al exprimării unei logici a imaginii pliate asupra unei expresii instinctive. Imaginea include mesajul reprezentând elementul material, verbal ori vizual prin care ansamblul de informații ori stări personale se transmit de la emițător la receptor. Acest traseu este influențat direct de stările noastre psihice, estetice, care apoi, la rândul lor exprimă capacitatea creatoare și afectează funcționalitatea comunicării, fluența acesteia. Pe lângă problemele abordate, claritatea mesajului este dată și de înșuruirea logică a ideilor, mai ales în situația în care comunicarea, în cazul de față, imaginea, are o anumită întindere [4].

I. Intrarea principală și anexele – figura 1

Legenda

- 1 - corpuri de clădire și poarta de intrare
- 2 - panou comemorativ Nobel cu cele două fețe ale plachetei
- 3 - două corpuri de clădire cu trei nivele destinate pentru expoziții, săli de conferințe, spații pentru hoteluri, restaurante
- 4 - panouri informative multi lingvistice
- 5 - spațiu destinat statuilor, busturilor
- 6 - spațiu de joacă pentru copii
- 7 - sală de așteptare
- 8 - lampadare, felinare

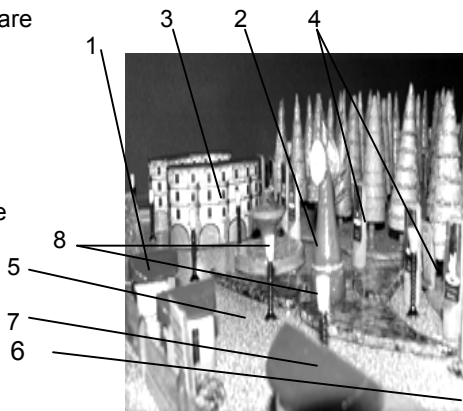

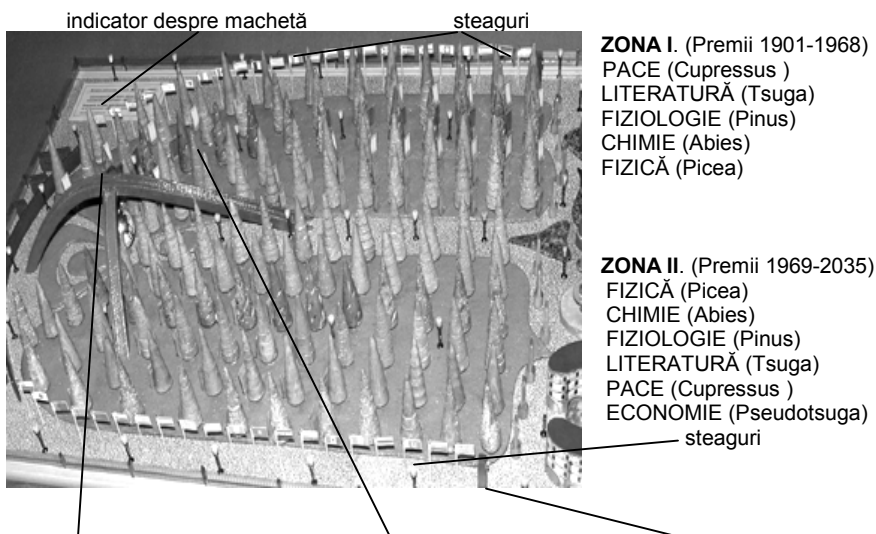
Fig. 1 Intrarea principală și anexele

II. Șirurile de brazi și drapele semnificative – figura 2

Aceasta este, de fapt, zona importantă și reprezentativă pentru definirea proiectului. Diferitele specii de rășinoase servesc la prezentarea laureaților Premiului Nobel, astfel încât o ramură sau subramură ilustrează diferite categorii de laureați într-o grupare la intervale de cinci ani.

Astfel, în ordinea plăcuțelor de identificare aceștia sunt – cum putem observa pe figura 2: Premiul Nobel pentru Chimie, Fizică, Medicină și Fiziologie, pentru Literatură, pentru Pace și - începând cu anul 1969 - Premiul Nobel pentru Economie. Calitatea și originalitatea

Grădinii constă în faptul că nu se pot întâlni două specii de rășinoase identice sau compatibile, din punct de vedere dendrologic.

Pod în cruce necarosabil Pod în cruce pt. pietoni Stâncă de granit – Nobel Testament

Fig. 2 Șirurile de brazi și drapele semnificative

III. Zona vântului solar, elemente terestre – figura 3

1. ziduri din cărămidă pentru reprezentarea rozei vânturilor
2. zid din cărămidă pentru reprezentarea zonei de impact
3. amenajări exterioare pt. reprezentarea „regiunilor turburente”
4. podul în cruce

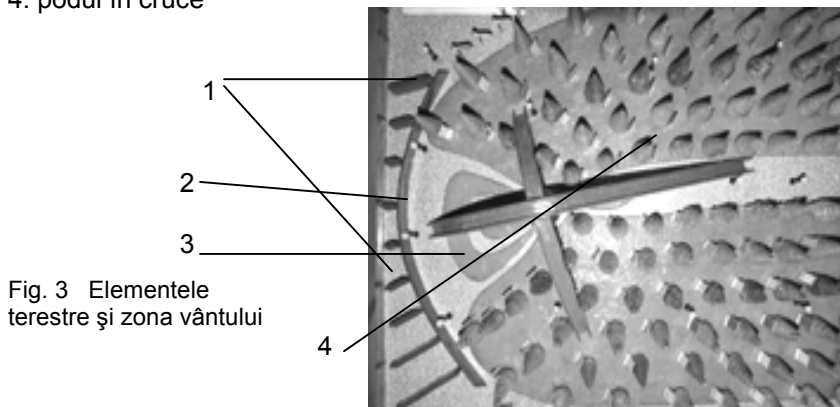

Fig. 3 Elementele terestre și zona vântului

Valorile universale, recunoașterea națională, personalitatea și naționalitatea laureaților, în ordinea premierii sunt prezentate prin două șiruri exterioare de drapele. În fața acestora se află un panou de identificare din granit [4].

Tot ceea ce s-a proiectat în această Grădină a fost conceput să transmită și să răspundă unor necesități legate de buna funcționare a sistemului, de organizarea, conducerea și desfășurarea corespunzătoare a tuturor activităților [1].

Totul trebuia subordonat unor nevoi umane de confesiune, de comunicare, pur și simplu, de împărtășire și trăire în comun a unor bucurii, satisfacții.

Omul modern, ca ființă socială, comunică mult, extrem de mult, este un **homo comunicabilis**, căci fără această necesitate și calitate a sa, nu ar putea fi definită cea mai umană componentă a existenței, sociabilitatea [3].

BIBLIOGRAFIE

- [1] Bobancu, Ș., ș.a., *Tehnici de creativitate*, Editura Lux Libris, Brașov, 1998.
- [2] Bullington, O.P., *The Tower and the Bridge*. Princeton University, New Jersey, 1983.
- [3] Kollári, L., Vámosy, Ferenc, *Mérnöki alkotások esztétikája*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1996.
- [4] Nagy, A., *Lucrare de disertație*, masterat, UBB Cluj Napoca, 2009.
- [5] Picon, A., Yvon, M., *L'ingénieur artiste*. Presses Ponts et chaussées, 1989.
- [6] Șaramet, C.C., Bejan, M., *Inginerul-confident și vizionar*. Editura AGIR, București, 1999.
- [7] Bejan, M., Șaramet, C., *Design industrial*, Editura AGIR, București, 2006.

Lector univ. Dr. Ing. Attila NAGY,
Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca,
Extensia Universitară din Sfântu Gheorghe, membru AGIR
e-mail: nagyaskh@gmail.com